

perquè estava embarassada. Després de néixer la nena, en Trini les va anar a buscar. Van fer el viatge en un tren de carbó, portaven el menjar i un fogonet de gas per escalfar el biberó de la petita. Es van allotjar a Can Peret fins que van aconseguir un pis al c. Abat de Vilalba de 2 habitacions, menjador, cuina i un vàter. No hi havia bany i era força fosc i humit. Allà hi van estar uns anys fins que en van trobar un de millor.

Al principi va treballar un any a una fàbrica de Ripoll fins que va tancar. Llavors, com patia d'asma, es va quedar a casa si bé contribuïa a l'economia familiar lligant tripa per a la Fibran, on en Trini va entrar al cap d'uns tres anys de ser aquí. Potser per aquest motiu, tot i que es troba bé al poble i es parla amb tothom, s'ha relacionat més amb gent vinguda de fora.

La Nit de Nadal, que celebraven en família, menjaven la *puchera*, el pollastre i els *roscos* i *chupepillas*, dolços fets a casa i també torró que va tastar aquí per primera vegada. Cada estiu anaven a Alosno, on s'hi havien quedat les germanes i ara hi passa temporades. I és que la Juana sempre ha tingut el cor partit entre Alosno i Sant Joan!

Després de 15 mesos i 15 dies de mili a Figueres, en Paco va tornar a la Fibran. Li havien guardat la feina perquè en aquells anys n'hi havia molta. Sortia amb gent d'aquí i de fora, entre ells el germà de l'Àngela Trinidad, però a ella no la va conèixer fins el 1970.

L'Àngela era d'Alange, Badajoz. Explica que el seu poble és preciós. Les cases s'esglaonen en carrers molt costeruts i té un balneari famós que sovint surt per la TV, però no hi havia feina! Ella sempre ha estat molt bellugadissa i n'havia anat a cercar als pobles del voltant fins que un estiu, una tieta que vivia a Sant Joan hi va anar de vacances i se la va endur a la vila. Era el 1960 i tenia 20 anys. Es va posar a treballar a Can Pierre i al cap d'un any va venir la seva família, pares, germans i, fins i tot, alguns cosins. No va tenir problemes de relació perquè la seva cosina la va introduir a les colles de joves i de seguida va entendre i parlar el català.

En canvi, el treball a la fàbrica no li anava prou bé i va decidir anar a servir a Mataró i a Barcelona fins que va tornar i es va dedicar aquí al mateix. Va conèixer el Paco i es van casar el 1972 anant a viure al c. Corriols, anys més tard al Ramon d'Urg. Han tingut 3 filles. Als estius anaven sovint a Alange que l'Àngela prefereix més que Alosno. Actualment segueixen fent els menjars del poble perquè els agrada: els *potajes* de llegums, *migas*, *gazpacho*, *empanadillas* i un reguizell de dolços, *pestiños*, *mantecados*, *roschas*, *alfajores*... i per Setmana Santa el guisat de cigrons, bledes i bacallà. És que l'Àngela és molt bona cuinera! Tot i conservar els menjars tradicionals ambdós ens confessen "Sant Joan és el nostre poble, aquí o a prop hi tenim la família, tant viva com morta, nosaltres ens hi trobem bé i mai hem pensat en marxar-ne".

En tant que els oncles de José Huertas de Sant Joan emigraren a França, la **Nica** i en **Juan Tenés** van fer al revés. De Suïssa van venir a Sant Joan. Ells eren d'Ontur, Albacete. Es van casar el 1959 i van tenir dos fills. L'ofici i la passió d'en Juan és l'agricultura. Gaudia cuidant de les oliveres, el raïm i altres arbres fruiters, però no li donaven per viure, raó per la qual va decidir llogar-se en una granja a Suïssa. La Nica hi va anar al cap de dos anys, feia feines per les cases. S'hi trobaven bé, però les dificultats per portar-hi els fills els van decidir a tornar i venir a la vila. Nica ja la coneixia. El 1952, amb 12 anys i després d'un llarg viatge en

La Nica i en Juan, en una imatge abans de casar-se

autocar fins a Almansa i en tren fins a València i Barcelona va arribar a casa de la seva tia Manuela Serrano, casada amb un ferroviari que vivien a l'Estació, per passar-hi unes vacances. Dos anys més tard van venir els seus germans Pepe, de 18 anys que es llogà de pagès a Can Coll i Joaquín, de 22 que es posà d'empleat de neteja a la Renfe i a més feia hores a la sabateria Nogué.

Van arribar el 14 de gener de 1967 amb el camió que els transportava els mobles, creuant els dits perquè la Guàrdia Civil no els parés i els multés. Van tenir sort! Segons la Roser, la filla, la neu cobria els bancs del Passeig. Es van instal·lar en un pis del c. Major. Era una mena de golfes sense bany ni massa condicions i és que llogar un pis, seguia sent difícil.

La família Tenés - López, en una celebració familiar a Ca La Bonica